

...dign
...ola: rap
...bonis op
...me ab oī pō. n
...ellum sūndū z d
...pō eritū aīe m. d. i. v
...qu. si xēctioē iustō:
...e pīma refuge dīe sū
...
...pato i q
...genis unū
...ia xēctio. h. d. s
...ā sabbatū eme tēp
...lītes. celestis pasche g
...ā i m. e. lacrimas. s. i. c. e. m.

LIBER

LIBER V. 510

admitte quærimoniam meam, et ex tua promissione
verum celestem instrues, os loquens mihi,
contradictore, aut resistere neque
fur in conspectum tuum supple.
dures tuas perueniat. libera
um recepsisti, ab omni periculo,
is, saluum seruas, et incolumem.

III. IIII.

Quæstabunt labia mea
si fueris me iustificatione
pronunciabit lingua
psuum: quia

animi promissio, ut do
me Domine, et verbi
in explic
abra quæ
abra quæ
non erit certe ullum
is benefi. his Dei contic. et
m, nisi didicisti. iusticias Dei, et didicisti ab ipso
osuo. am. s. s. s.

VI. VII.

mandata tua vt saluet me: quo
mandata tua elegi.

Quædam salutare tuum Domine
Quædam salutare tuum Domine

Quare Deus inuocandus. Vt animo, et cogitatione do
strinam celestem comprehendere, et pure, ac sincere alijs ex
plicare possim, subblata voce clamorem ad te edo. Quare tueri me
et defende: vt de tuorum decretorum præscriptionibus viam
et mores gubernare queam.

III. IIII.

Præueni in immaturitate &
maui: quia in verba tua superpera
Præuenerunt oculi mei ad re
culo, vt meditarer eloquia tua.

Quo ardore animi, quæ est fides, à circumstantia
ris. Antelucanis horis euigilans, ortum solis quiritat
præuerto, omnem spem meam, præsidiumq; in tuo ver
hens. Nondum cum vaga celo sidera fulgens aurora fu
stulum relinquo, vt mediter verbum tuum: deq; tuis m
ad curæ me commisso sermone habeam.

V.

Vocem meam audi secundum
fericordiam tuam Domine: & secun
dum iudicium tuum viuifica me

Cuius fiducia orandum, non videlicet vilius vi
meriti, quod ab opibus nostræ naturæ proficisci potest.
tum misericordiae, et clem
ta peccata, inquit Ambrosius
implorantis tuam
tam mihi hanc quam
ex hominibus

Quædam salutare tuum Domine
Quædam salutare tuum Domine

1773
1774
1775
1776
1777
1778
1779
1780
1781
1782
1783
1784
1785
1786
1787
1788
1789
1790
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800

Recens

~~174~~
EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.

VITEBERG.

17-46.

SIGNAT. CLVCCCCXIII.

15 g.

IV.

De

125.

CONCILIIS

Contra Roberti Bellarmini

libros duos, hac de materia
scriptos,

DISPUTATIO

Ab

HEINRICO HÖPPFNERO,
SS. Th. D. & PP.

Respondente,

M. BALTHASARE HILSCHERO,
Hirschbergâ-Silesio.

in cōhabenda

Ad diem XXI. Januarii horâ 7.

ANNO M. DC. XX.

Lipsiæ,

Sumptibus Hæredum Thomæ Schüreri.

Excudebat FRIDERICUS LANCKISCH.

Doste aquam intra privatos parietes
 analyfin examinis, quo Magnus ille Theologus Chemni-
 cius, impietatem Concilij Tridentini demonstravit, ad
 finem *συν* *θεω* deduximus, placet generalem de conciliis
 doctrinam sub disquisitionem revocare, cum & occasio-
 nem hujus meditationis nobis præbeat Concilium, quod
 nuper audivimus ab Herode, advenientibus Magis, coa-

ctum fuisse. Dicemus autem 1. de Etymo & naturâ Conciliorum, 2. de convo-
 cationis modo, autore & personis convocandis. 3. de judicij synodici requisitis, obje-
 ctis, norma sive principio, & præside, 4. de fine & autoritate Conciliorum.

C A P U T P R I M U M.

Concilium dictum est, vel à convocatione homi- **THESES I.**
num, vel à conciliatione dissidentium opinionum.

Priorem etymologiam Isidorus deducit à verbo *concire*. Rectius autem: **Isid. orig. 1.**
Festus à concalando. Ut enim *calare* Antiquis erat vocare, ab Hebræo *קָהַל* **6. c. 16. Fe-**
 unde & Græcum *καλεῖν*: Ita *concalare* idem notabat, quod convocare. Inde **stus de verb.**
concilium quasi concalium, quod è variis locis diversi homines in unum con- **significat.**
 vocentur. Posterior autem notationis ratio à scopo sumta est, quia in Conci-
 liis opinionum dissidia debent tolli, unde distinct. 15. cap. Canon: dicitur:
Concilij nomen tractum est ex more Romano: Tempore enim, quo causa ageban-
tur, conveniebant omnes in unum, communiq; intentione tractabant. Unde con-
cilium à communi intentione dictum quasi consilium.

Græcis dicitur *σύνδοκος*, à congressu, eaq; vox in sacris *αὐτοδεξεί*
 non habetur: LXX. autem usurpant voces *ἐκκλησία*, *συναθροισμός*
 & *συναγωγή*, quibus reddunt voces Hebraicas *קָהַל* congregatio Exod. 35.
 1. Num. 10. 7. Deut. 31. 12. 28. 30. *קָהַל* cœtus: Exod. 35. 1. 4. Syri *ܩܗܠܐ* **Euseb. lib. 5.**
 concilia. Apud scriptores Ecclesiasticos dicuntur etiam *συγκλητήσεις*, **hist. cap. 23.**
σύλλογοι &c. Canonistæ habent & vocem *conciliabulum*, quod tamen non
 nisi de illegitimis conventibus & synagogâ Satanae exponunt, distinct. 17.
 Sed *conciliabulum* propriè Latinis, Cicer. 1. de divinac. Liv. lib. 25. 40. & 60.
 Plaut. in Trinum. Festo lib. 3. est locus, in quo conventus habentur.

Hæc verò πολυώνυμα omnia sunt ὁμώνυμα.

Nam 1. *Concilia alia sunt Politica*, Cic. 3. de leg. in XII. Tab. Cæf. 2. bell.
 Civil. quæ & comitia vocantur: *Alia Ecclesiastica.* De cœtibus autē Ecclesia-
 sticis

128 Sicis rursus voces hæ accipiuntur 1. *ἡ συνὸς*, ut cum Patres congressum Mariæ, Elisabethæ ac Zachariæ, item Magorum ad cunabula Christi conventum, vocant synodos & concilia; 2. *ἡ συνέσις* de solennioribus tempore festo congregationibus, in quibus ad docendam & discendam religionem conveniebant; vel deniq; *ἡ συνέσις* de Conciliis Ecclesiasticis propriè sic dictis.

III. *Est autem Concilium Ecclesiasticum nihil aliud, quam conventus piorum, eruditorum & gravium virorum ab Ecclesiis, ex omnibus earum ordinibus, ad legitimam convocationem missorum, ut de fidei controversiis, & disciplinâ ex verbo DEI dispiciant ac iudicent, ad DEI gloriam, & Ecclesie salutem.*

CAPUT SECUNDUM.

IV. *Modus convocandi Concilium est vel precarius, vel imperativus.*

V. *Precaria convocatio Concilij est, quæ fit unius, vel plurium, in Ecclesiâ cohortationibus.*

Talis convocatio olim ad Metropolitanum spectabat, vel ut nos vocamus, Superintendentem generalem. Si qua verò provincia non habet istiusmodi Inspectorem, tum cura convocandæ synodi ab Ecclesiis illius regionis potest unicuique extraordinariè committi, vel ipsi episcopi, aliiq; pii, possunt se mutuis cohortationibus excitare: Sic Hierosolymis convenerunt Apostoli, & viri Apostolici, aliiq; conversi, Act. 15. Sic postea Ecclesiarum consensus episcopi, aliiq; in scripturis potentes viri Antiochiæ adversus Paulum Samosatenum sub Galieno & Aureliano: Romæ adversus Novatum sub Decio: Sinuessæ contra Marcellinum Papam Romanum sub Diocletiano: Ancyræ Neocæsareæ sub Maximiano synodos celebrarunt.

VI. *Imperativa convocatio est, quando concilium summi magistratus, vel fidelis, vel certè religionem tolerantis, autoritate & jussu cogitur.*

Summum magistratum dicimus vel simpliciter, qui nullum agnoscit superiorem, præter DEUM; vel ratione sui territorij.

VII. *Requisita generalia imperativa convocationis sunt: δύναμις ἀναγκαστική, potestas imponens necessitatē parendi;*

parendi, potestas prestandi saluum conductū, & de-
creta subditorū confirmandi, ac per leges sancienti
&c. Hæc omnia competunt principi, ut princeps est,
& à principe etiam non Christiano prestarti possunt.
Speciale requisitum est *νομοθετικὴ* seu regia pote-
stas, circa religionē, & personas, ac res Ecclesiasticas.

Proprietates potestatis hujus circa bonum Ecclesiasticum sunt. 1. Quod illa
non sit absoluta, sed adstricta, & sub DEO; Ut enim potestas circa bonum civile
occupata alligatur naturali juri & æquitati: Sic potestas circa bonum Eccle-
siasticum est verbo DEI alligata. Hinc quando Princeps consilio ministerii,
& consensu reliquæ Ecclesiæ edicta de religione promulgat, per illa edicta
non gignitur nova religio, nec religio fit divina, certa aut credenda, sed ejus
tantum exercitibus constituuntur, conventus ad controversias discutiendas in-
dicuntur, consistoria ordinantur. 2. quod sit externa, non interna potestas. Exter-
na est, quæ circa Ecclesiastica exercetur quidem, non tamen Ecclesiasticè: Inrer-
na autem potestas circa Ecclesiastica dicitur, quæ in Christo est *ἀνωθεν*,
in ministris verbi ministerialis, & exercetur Ecclesiasticè, hoc est, docendo, sol-
vendo, & ligando peccata, Sacramenta administrando &c. Unde ratione po-
testatis Ecclesiasticæ internæ principes sunt oves, legatis DEI se submitunt,
& audiunt eorum objurgationes, quemadmodum David Nathanis, 2. Sam.
12. 7. 8. Afa Obedi. 2. Chron. 15. 2. 3. 4. Josaphath Jehu Prophetæ. 2.
Chron. 19. v. 2. 3. Sed iidem ratione potestatis, non tantum politicæ, verum
etiam Ecclesiasticæ externæ, sunt pastores. Inde est egregia illa vox Constan-
tini Magni, Episcopus sic alloquentis: *Vos intra Ecclesiam seu templum; Ego
extra Ecclesiam à DEO Episcopus sum constitutus.*

Præter magistratus, vel simpliciter, vel in suo
territorio summos, nullus potest imperare concilia.

Pontificij tribuunt soli Papæ potestatem cogendi Concilia Oecumenica;
Ideoq; duo sunt contra illos probanda, 1. potestatibus supereminentibus proprium
esse hoc jus, & 2. nec Papa, nec ulli alij in super, competere. Prius membrum ex-
ceptivæ nostræ enunciationis confirmamus 1. A generalibus requisitis convo-
cationis Concilij. Qui enim potest imponere necessitatem conveniendi, &
præstare saluum conductum, ille potest synodum, quæ cætus est legitimus,
convocare. Magistratus summus hæc potest. E. 1. A speciali requisito convoca-
tionis. Qui potestatem habet *νομοθετικὴ* externam circa res, & personas Ec-
clesiasticas, ille potest convocare Concilium, quatenus cætus est Ecclesiasti-
cus: sed summus magistratus habet potestatem illam. E. Nam bonum, ad

VIII.

Euseb. lib. 4.
de vitâ Con-
stant. c. 14.

IX.

131
Ecclesiasticum in nomine Christi est congregandum. Ergo omne Concilium ab eo, qui à Christo congregandi auctoritatem habet, congregari debet.

Minorem autem principis syllogismi stabilit dicto Johan. 21. v. 17.

Pasce oves meas.

Fundamentum majoris ruinosum apparebit adductâ phrasæos (*in nomine Christi*) ambiguitate. Nam 1. significat simulare nomen Christi & se pro Christo vendicare Marc. 13. v. 6. quod Matth. c. 24. v. 5. explicat per *Ἰδοὺ τὸ ὄνοματι, sub nomine Christi venire.* 2. significat usurpationem nominis Christi ad aliquam actionem Marc. 9. v. 31. 3. in nomine Christi est mandato illius aliquid agere, simpliciter & citra studium implendi finem mandati divini. Possunt enim multa fieri, quæ DEUS mandavit, non tamen ex proposito obediendi mandato DEI. Sic Marc. 3. v. 23. ad Christi convocationem adsunt Judæi, qui tamen blasphemant, & dicunt, ipsum per Beelzebub ejicere dæmonia; 4. vel in nomine Christi aliquid agere est cum simul & mandatum, & conditionem, ac finem, qui est obedientia, & DEI gloria nostri ac proximi salus, nobis propositum habemus. Ideoq; Matth. 19. v. 29. hæc phrasis sic effertur: *ἐνεκεν ὀνόματός μου.* Evidentior adhuc explicatio est Marc. 9. v. 41. ubi *potum dare aliis in nomine Christi*, est, propterea dare, quod sint Christi. Sub hac significatione continetur illa specialior, qua in nomine Christi est idem, quod demandatâ vice, & legationis auctoritate aliquid facere; idq; vicissim vel simpliciter, quomodo operarii iniquitatis in nomine Christi prophætant, Matth. 7. id est, habent legitimam vocationem, ut sint legati Christi, sed ipsi sunt increduli: vel cum proposito implendi conditionem & finem mandati. Ita Marc. 16. v. 17. ii, *qui crediderint, dicuntur in nomine Christi signa facturi sub initium primitivæ Ecclesiæ.* Hæc tamen significatio est *ἀνάσσει* tantum. Non enim, quæ ad mandatum divinum fiunt, omnia vice & ut à legatis DEI, fiunt, ut cum precamur, credimus, laudamus DEUM. Jam ex hac explicacione ambiguitatis, manifestum est, in nomine Christi congregari, hoc loco idem esse, ac ipsius mandato convenire ex proposito fidei finem mandati respiciente. Id quod amplius probari potest, 1. ex contextu, quia huic congregationi spondet gratiosam præsentiam, 2. *ἐξηγήσει* Marci c. 11. v. 24. *Omnia, quacunque precando petiveritis, CREDITE vos accepturos, & evenient vobis.* Id autem quaeritur, an mandatum hoc de congregatione piorum universaliter includat delegationis auctoritatem aut vicem, ut qui in nomine Christi congregantur, omnes vice Christi congregentur. Bellarminus affirmat, Nos negamus: Agit enim CHRISTUS etiam de precibus, ut versus præcedens, cui hic per particulam *αἰτιολογηκὴν, γὰρ* coheret, satis declarat. At verò Christi vice non precamur, non credimus, non Spiritum sanctum accipimus, & alia dona, quæ ipsius gratiosa præsentia confert. Porrò quamvis aliqui ex congregatis in nomine Christi, sint ministri Ecclesiæ, & vicem Christi.

Christi gerant: non tamen illis dominatum, sed ministerium vicarium vocati sunt. Proinde & minor syllogismi falsa est, nec potest ex loco Joh. 21. v. 17. deduci: Pascere enim non regimen in genere, sed modum certum, hoc est, mentem & affectu pastoris susceptam curam regiminis ac potestatis exercendæ significat. Insuper potestas Petro concessa non est *dominica* v. 11. Sed *ministerialis*, in rectè administrando animæ pabulo, hoc est, verbo & sacramentis &c. occupata, aliis etiam ministris Ecclesiæ communis, Act. 20. 28. 1. Pet. 5. 2.

CANONES.

X. 1. *Prevario non possunt nisi particulares synodi convocari.*

XI. 2. *Prevario non convocantur concilia, nisi tempore persecutionis.*

Si enim Magistratus non est persecutor & lupus, qui tales synodos impediatur, quò suspicio coitionis & factionis vitetur, omninò ab ipso impetrari conventus debet, quod vult lex imperatoria *lib. 1. ff. de colleg. illicit. l. conventicula c. de Episcop. & presbyteris*: neq; ipse Bellarminus *lib. 1. de Concil. c. 13. §.* Habemus ergò, diffiteri potest. Quando vero *Metropolitani* etiam jubent provinciales conventus, tum hoc faciunt autoritate summi magistratus, qui vel generatim, vel speciatim, vel expressè, vel tacitè, hoc Ecclesiæ pastoribus concessit.

XII. 3. *Concilia mandantur à magistratu vel fidei, vel infidei quidem, sed tamen religionem tolerante.*

XIII. 4. *Magistratus infidelis religionem tolerans non nisi generale jus imperandi conciliū usurpat, & illud cogit, quatenus est conventus legitimus, vel etiam ut religiosus, non tamen verè religioni addictus?*

Aristot. 3. *Polit. c. 14.* Nam potestati regie jure Gentium competit dispositio & moderatio circa religionem aliquam, quemadmodum Aristoteles scribit, *Lacedæmoniorum* reges & belli imperium habuisse, & rei divinæ cultum exercuisse, nisi talia essent, quæ sacerdotium requirerent, idq; veteribus temporibus universale jus regū fuisse. Idem confirmat historia *Nebucadnezaris*, edictū promulgantis de

Aristot. 6. *Eth. 6.* adorandā imaginē aureā Dan. 3. v. 3. Unde Philosophus *νομοθετικῆν* dicis esse *ἀρχὴν ἐκ τῶν ἠθῶν*, hoc est, principē facultatē, quia leges fert circa quodvis bonū Reipublicæ, easq; interpretatur ac tuetur, atq; etiā pro religione imperat.

3. *Fidelis*

133. XIV.

Fidelis autem magistratus Ecclesiasticum Concilium, secundum propriam ejus naturam, & quatenus Ecclesiasticum est, convocare potest.

Ille enim ex verbo DEI cognitum habet, quod sit verum bonum Ecclesiasticum, propterea & potestatem circa religionem, non ut aliqualem, sed ut orthodoxam, potest exercere, & subditos suos regere ut Christianos. Quae causa est, quod antequam Imperatores Christianam religionem reciperent, non potuerint Concilia imperari. Id quod nervosè exponit Augustinus Epist. 43. ad Vincentium: *Non invenitur exemplum regum in Evangelicis & Apostolicis Literis pro Ecclesiâ & contra inimicos Ecclesiæ: Quis negat inveniri? Sed nondum implebatur illa prophetia, & nunc Reges intelligite, erudimini, qui judicatis terram, servite Domino in timore. Adhuc enim implebatur, quod in eodem Psalmo legitur: Quare fremuerunt Gentes, & populi meditati sunt inania? Adstiterunt reges terræ, & Principes convenerunt in unum, adversus Dominum, & adversus Christum ejus. Idem latius epist. 50. ad Bonifacium Comitem persequitur. Quod dicunt, qui contra suas impietates leges justas constitui nolunt, non petiisse à regibus terræ Apostolos talia, non considerant aliud tunc fuisse tempus, & omnia suis temporibus agi. Quis enim tunc in Christum crediderat Imperator, qui pro pietate contra impietatem leges ferendo serviret, quando adhuc illud Propheticum implebatur. Quare fremuerunt Gentes &c. Nondum agebatur, quod paulo post in eodem Psalmo dicitur: Et nunc reges intelligite, servite Domino. Quomodo ergo reges serviunt in timore, nisi ea qua contra jussa Domini sunt, religiosâ severitate prohibendo atq; plectendo? Aliter enim servit quia homo est, aliter etiam quia & Rex est. Quia homo est, in servit DEO vivendo fideliter, quia vero rex est, servit leges justa præcipientes & contraria prohibentes conveniente vigore sanciendo; sicut servivit Ezechias, lucos & templa idolorum, & illa excelsa, quæ contra DEI mandatum fuerant constructa, destruendo; sicut servivit Josias, talia & ipse faciendo, sicut servivit rex Ninivitarum universam civitatem ad placandum Dominum compellendo. Sicut servivit Darius idolum frangendum in potestatem Darieli dando, & inimicos leonibus ingerendo; sicut servivit Nebucadnesar omnes in regno suo positos à blasphemando DEO lege terribili revocando. In hoc ergo serviunt Domino reges in quantum sunt reges (scilicet Christiani) cum ea faciunt ad serviendum illi, quæ non possunt facere, nisi reges, &c.*

Convocatione imperativâ coguntur tum particularia, tum Oecumenica Concilia. XV.

Particularia possunt mandari tam à summâ maiestate, quam à cujuslibet territorij Domino. XVI.

B

Nam qui-

Nam quilibet Principum idem juris possidet in suo territorio, quod supremus in universo imperio. Exempla autem talium Conciliorum multa sunt in secundo tomo Conciliorum, in quo à rege Hispaniæ Concilium Toletanum tertium, duo Braccarenfis, nec non alia novem Toletana leguntur coacta, itemq; à rege Francorum Aurelianense, Avernense, Parisiense &c.

Tom. 2.
Conc. p. 859.
Tom. 2. & 3.
Concil.
XVII.

Oecumenica autem non nisi ab Imperatore cogi possunt.

Bell. lib. 1.
de Conc. c.
12.

Idem Lutherus putat etiam dicta esse Oecumenica, quod ab universali omnium Domino imperatore cogantur. Nec est, quod Bellarminus objiciat, Imperatorem non posse omnes cogere, utpote sibi non subjectos. Potest enim alios in majestate constitutos movere, ut & ipsi de suis Ecclesiis mittant legatos, quemadmodum autoritate duorum regum Constantij & Constantini, Sardicensis synodus fuit indicta, teste Socrate.

CAPUT SECUNDUM.

Socrat. lib. 2.
c. 20.
XVIII.

Ad Concilium veniant viri ex diversis Ecclesiis, provinciarum, nationum, vel orbis Christiani.

Dico viros, non fœminas, nisi extra ordinem divinitus sint vocatæ, alioquin mulier taceat in Ecclesia. 1. Cor. 14. v. 34. 35.

XIX.

Conditiones talium sunt 1. ut si ad suffragia etiam adhibendi sunt, publicâ autoritate veniant, sive Ecclesie, sive comprovincialium nomine.

Oportet ergo ut legati Ecclesiarum sint literis synodalibus, aut encycliis & justo comitatu instructi, ad res Ecclesiarum, à quibus delegati sunt, testandas & communicandas, probandamq; fidem & operam suam tam synodo, quam iis, quorum causa comparent. Sic Lucas Act. 15. dicit Paulum & Barnabam ab Antiochena Ecclesia προπεμφθέντες venisse: προπεμψέντες enim est non tantum mitti, sed etiam publico nomine ac comitatu deduci Act. 20. 38. & 21. v. 5. Possunt vero & alij, qui sine autoritate Ecclesie veniunt, admitti, & vel solum audire, vel etiam consultationibus adhiberi, præsertim docti, ut in Nicæno concilio factum est, ubi disputarunt etiam Philosophi ad præparationem & discussionem rerum controversarum, licet actis decisionum percriptionumq; fidei, non interfuerint, ut testatur Gelas. in actis Syn. Nicæne Imæ, Niceph. l. 8. c. 2.

XX.

Deinde sint potentes in scripturis, & sensus in iis habeant exercitatos.

Eos enim, qui Prophetæ non sunt, æquum est silere & audientiam præbere, ac sanctis definitionibus assentiri 1. Corinth. 4. v. 32.

XXI.

3. Sint præditi vitæ sanctitate, graves, prudentes.

tes, moderati, & Zelo DEI ac salutis hominum, nec non amore veritatis divinæ & pacis Ecclesiasticæ flagrantes.

4. Sint liberi, & nulli, vel personæ, vel Ecclesiæ in pronunciandâ sententiâ, sed soli DEO, ejusq; verbo obstricti. XXII.

Vide Augustinum lib. 2. contra Donatistas c. 2. & Flacium latè de his requisitis agentem parte secundâ clavis Scripturæ fol. 706. 708. & seq.

Sunt verò assessores Conciliorum duùm generum; Ecclesiastici, & quos vocant, Laici. XXIII.

Ecclesiastici vicissim non tantùm Episcopi, sed & presbyteri ac Diaconi. XXIV.

Laici vel in officio publico constituti, vel privati sunt. XXV.

Ita ex omnibus Ecclesiæ ordinibus, qui quidem tunc in Ecclesia fuerunt, constitit Concilium Hierosolymitanum Act. 15. v. 22. deq; Concilio Nicæno Imo, idem prolixè testantur Sozomenus, & Theodoret. Unde conciliū solet appellari Ecclesia repræsentativa, non quidem quoad singula generum, sed generalia singularum, quod constet ex omnibus ordinibus Ecclesiarum, qui apud nos in Doctores & auditores, apud Pontificios in Clericeos & Laicos dispen-

Sozomen.

lib. 1. c. 16.

Theodor.

lib. 1. c. 10.

CAPUT TERTIUM.

Officium missorum ad concilium est judicium ferre de rebus fidei & disciplina Ecclesiæ. XXVI.

Idea quædam hujus rei est in Concilio Hierosolymitano Act. 15. ubi congregati sunt Apostoli & Seniores, ut dispicerent de sermone hoc, scilicet Pharisæorum conversorum v. 6. & postea v. 22. dicitur ἐδοξε Apostolis & Presbyteris cum totâ Ecclesiâ. Quamvis autem v. 6. tantum memorentur Apostoli & Seniores, qui convenerint ad dispiciendum: Tamen fit etiam ibidem mentio sermonis, qui à conversis Judæis habitus est, nempe in Concilio, ubi surrexerant, v. 5. Præterea & alij Fratres cum Apostolis sentientes subintelliguntur, tum quod aliqui Presbyteri essent Ecclesiastici, aliqui etiam Laici 1. Timoth. 5. v. 17. Tum per synecdochen partis pro toto, quam veluti nota-

3. *Matura & gravis deliberatio, quâ argumenta utrinque adhibita ponderentur, & quæ pro veritate faciant, commendentur.*

Ita fit in Synodo Apostolicâ, ubi pro verâ sententiâ, quod sine operibus legis per fidem in Christum salvemur, affert *Petrus* rationes. 1. à *visione celesti* de Gentibus, legem non habentibus facta, v. 7. Deinde à *signo purificationis cordium*, hoc est, justificationis gentium per fidem, nempe effusione Spiritus sancti v. 8. 3. *ab absurda & impossibili legis impositione*, cum illa sit & tentatio DEI, & in se *αδύνατον* v. 10. Deniq; *ab inductione omnium*, qui salvati sunt v. 11. *Paulus* verò & *Barnabas* aliud argumentum adhibent, nempe à miraculosis effectis, quæ DEUS per ipsos in Gentibus, quæ tamen legem Moysis non habent, ediderit v. 13. *Jacobus* deniq; reliquorum testimonia confirmat à consensu Scripturæ ex *Amos* c. 9. v. 11. ostendens etiam Gentes debere esse tabernaculi Davidici, hoc est, regni Christi consortes, atq; ita per legem Moysis salutem non contingere.

4. *Determinatio & sententiæ dictio, quâ bonâ fide à convocatorum singulis suffragium ad sententiam synodicam ὁμοθυμαδὸν efficiendam confertur.*

Rursus hoc nititur exemplo synodi Apostolicæ, in quâ expositis pro verâ sententiâ rationibus *Jacobus* decisivum votum profert: Quapropter ego *κρίνω* id est censeo v. 19. eumq; ceteri in Concilio sequuntur *ὁμοθυμαδὸν* dogma synodicum statuentes, idq; *ἠψήφισμα* tandem subscribunt, & epistolæ ad Antiochenam Ecclesiam datæ inserunt.

Objectum circa quod versatur hoc officium Concilij primarium est religio, id est, rectus de DEO sensus, ejusq; cultus. Secundarium est disciplina & politia Ecclesiastica. XVIII.

Præscribitur ergo hic 1. *ordo*, qui juxta *Concilij Carthaginensis* Can. 7. hic teneatur, ut quæ majoris momenti sunt, nempe res fidei, primò in consilium mittantur & determinentur; Quia fides debet esse omnium: de disciplinâ postea sive Politia Ecclesiasticâ examen instituat, quia illa pro diversitate Gentium & circumstantiarum salvo vinculo fidei, differre potest *Act.* 15. 19. 20. 21. *Rom.* 14. 1. *Cor.* 7. 8. modò omnia fiant ad ædificationem & sine scandalo proximi, 2. *excluduntur* à disceptatione & deliberatione synodica *alia materia*, quales sunt contentiones de Episcoporum opibus, potentia.

tentiâ, privilegiis, de schismate, de principum jure & præminentis, item de bello Turcis inferendo. De illis dispicere ad singulas Ecclesias pertinet, quarum sunt Episcopi: Ista ut & hæc ad comitia spectant: Regnum enim Christi non est de hoc mundo, *Joh. 18. v. 36.* & arma Ecclesiæ sunt spiritualia *2. Corinth. 10. 4.*

XIX.

Norma actionum synodicarum in rebus fidei unica est scriptura sacra.

Ad illam enim unicè sumus adstricti in examinandis & decidendis controversiis *2. Pet. 1. 19. 20. 21. 2. Timoth. 3. 15. 16. 17. Esa. 8. 20. Luc. 16. v. 29.* Itaq; non credendum est hodie concilio, nisi decisionum suarum verè, & citra fucum prætere potest ob signaculum: Visum est scripturæ, vel Spiritui sancto in scripturis loquenti, & nobis. Scriptura enim est religionis canon unus & invariabilis *Gal. 1. 8. 9. cap. 6. 16.* Falso autem contendit *Jesuita*, in concilio Hierosolymitano, non ex scripturis, sed ad suffragia Apostolorum definitam esse quæstionem. Nam & *Jacobus* expressè ait: *sicut scriptum est: v. 15.* & de Petri assertionem testatur, *τὰ ῥηθῶτα σου φωνῶσι huic consonant verba prophetarum.* Quamvis enim Apostoli non semper *διαρρηθῶν* & nominatim allegent scripturam, tamen nihil extra eam dicunt *Act. 26. v. 22.* nec doctrinam novam condunt, sed è Prophetis repetitam illustrent, & impletam vel implendam ostendunt. Quod vero insuper allegat Petrus etiam testimonium patefactionis divinæ in visione *Act. 15. v. 7.* id propterea facit, quia sub initium novi Testamenti nondum completo canone geminum erat principium fidei: Patefactio per visiones & inspirationem immediatam, & sacra scriptura. Quemadmodum in V. T. cum adhuc duraret *Urim & Thumim*, duplex erat norma pronunciandi: Una erat oraculum divinitus apud arcam fæderis extraordinariè promulgatum de rebus dubiis & obscuris, *Deut. 17. v. 11. Facies secundum os verbi, quod annunciabunt tibi è loco illo, quem elegit Dominus;* altera verò erat scriptura sacra: *Et secundum os legis, quam annunciabunt tibi, & secundum iudicium, quod iudicabunt (ex lege illa) facies.* Proinde cum Apostoli postea scribunt: *Visum est nobis & Spiritui sancto,* intelligunt ejus, & in scripturâ loquentis, & per visionem, atq; inspirationem immediatam sese revelantis, voluntatem. Completo autem N. T. canone non amplius durant visiones & inspirationes immediatæ. Nam tempus Messie & Apostolorum est ultimum, revelationis talis respectu, *Act. 2. v. 17. Joan. 4. v. 25. Hebr. 1. v. 1.* Ideo post illud tempus mediatè tantum, & non nisi per verbum scriptum Deus nos instituit. II. Porro Apostoli, licet inspirationis dono præditi, non tamen prætoriam ferebant sententiam, qualem sibi Pontificij arrogant de rebus fidei, sed juxta revelationem divinam, & prout Spiritus illis dabat eloqui, *Act. 2. v. 4.*

IN

In adiaphoris autem & ritibus ad ordinem & decorum Ecclesiarum pertinentibus, ad cuiuslibet Ecclesie status, ut & circumstantias, locū, tempus, ac personas est attendendum, hac semper addita cautione, 1. ne rituales illi canones Scripturæ sacræ repugnent, 2. ne superstitionem habeant admixtam, 3. ne laqueum conscientiis injiciant, 4. ne numero plures sint, aut exercitio graviores, quam ut facile observari possint, 5. ne Ecclesiis præcedatur libertas mutandi, addendi, demendi, prout edificatio postulabit.

Sic decretum Apostolorum de idolothytis & suffocato tunc temporis factum propter infirmos fratres, ne illi liberiore usu Christianæ libertatis offenderentur; Postea à Paulo relaxatum est, cum Pseudoapostoli docerent, abstinentiam ab idolothytis ad salutem esse necessariam, 1. Cor. 10. v. 25. Omne quod in macello venditur, edite, nihil discernentes propter conscientiam. Col. 2. 16. Nemo vos iudicet in cibo & potu. Similiter dogma seu placitum Apostolorum de suffocato & sanguine nō comedendo, hodiè neminem obligat in conscientia, quia ad certum tempus, ratione infirmorum Judæorum, antequā synagoga cum honore sepeliretur, sancitum fuit. Vide August. lib. 32. contra Faustum c. 13. Atq; de harum rerum adiaphorarum succedanea mutatione, non autem totius decreti à synodo Apostolica conditi abolitione, Bell. lib. 2. loquitur Lutherus lib. 1. de Concil. part. 1. ut propterea immeritò Jesuita virgula censoria feriat.

Præses actionum synodicarum est vel summus, vel subordinatus. XXI.

Præses summus est, qui ponit legem conscientiis, ut secundum nutum & verbum suum unice pronuncietur. XXII.

Subordinatus præses est vel ἐξουσιαστικός, habens auctoritatem, vel διορθωτικός, directivus. XXIII.

Præsiden-

XXIV.

140.

Præsidentia ἐξουσιαν ἔσται munus imperandi ordinem in concilio & prohibendi vim externam, decreta legitimè facta sancienti, & dimittendi legatos Ecclesiarum. Directiva præsentia est munus proponendi agenda, disceptationes moderandi, rogandi sententias, notariis adhibitis colligendi, & totam illam Ecclesiasticam actionem juxta leges Synodicas dirigendi.

CANONES.

XXV.

Præsidentia suprema non nisi Christo & ejus Spiritui competit.

Christi enim vox unicè audienda *Matth. 3. v. 17. & 17. v. 5. & Spiritus nos in omnem veritatem deducit, Johan. 16. 13.*

Subordinata præsentia, quæ est autoritativa, magistratus est propria:

Directiva potest obiri vel à magistratu quoq; ipso, vel ab ejus legatis, vel ab Ecclesiasticâ personâ, aut alio quodam ex assessoribus.

Ita in concilio Judaico David fuit etiam director, ac monitor, & Levitis preces ac gratiarum actionis formulam tradidit, *1. Chron. 16. v. 7.* Et Josias rex legit omnia verba libri fœderis *2. Chron. 34. v. 30.* In Chalcedonensi Concilio *Martiani* imperatoris legati utrumq; præsidatum tenuerunt. In Concilio autem Nicæno *Hosius*: In Ephesino primo *Cyrillus*, Ecclesiastici præsides fuerunt, imperatoribus ἐξουσιαν præsentiam obeuntibus. Commodissimum autem est, ut à diversi ordinis personis distinctus ille præsidatus peragatur.

Bell. 1. 1. c.
19.

Biasphemus ergo est Bellarminus, dum summam præsentiam dicit à Christo esse delegatam Papæ, eidemq; etiam Ecclesiam Christi ac Concilium subjicit, ita ut vice Christi omnium controversiarum sit judex, cui obtemperare debeat fraternitas universa. Deinde vagatur extra oleas Jesuita, quando ex præsentia subordinatâ dominium Papæ vult confirmare, & hoc fine sed contra omnium historiarum fidem pugnat, ac contendit solum Papam fuisse in

fuisse in Conciliis præsidem & directorem. Ut enim maximè præsidatum subordinatum obtinisset, non tamen sequeretur, illa, quam sibi arrogat, in Ecclesia dominatio & supra concilium eminentia in rebus fidei. Magistratus enim licet cum autoritate præsideat, non tamen dominatur conscientis, aut jubere potest, ut assessores hoc vel illo modo ex ipsius lubitu determinent: Quamvis ipse, tanquam coordinatus iudex, *Ἡμετέρον μέγος* ad communem sententiam synodicam cum aliis conferat. Judicium enim ferre in Concilio, non est præsidis, sed totius synodi, quæ ex singulorum assessorum suffragiis tanquam partibus juxta verbum DEI examinatis, totam sententiam synodicam condit.

CAPUT QUARTUM.

Finis synodorum est gloria DEI & salus Ecclesie: scopus est veritatis cœlestis melior assertio, hæresum damnatio, ac vitiorum in disciplinâ, nec non abusu in adiaphoris felicior remotio.

XXVI.

Cum enim diversa sint *χρῆσματα*, nec omnia membra in corpore Christi mystico seu Ecclesia sint oculus, ideo quando plures conveniunt, veritas communi studio inquiri potest, & quod alter, vel etiam plures peccatam statuunt, ab aliis vel uno etiam ex sacris literis corrigi, ut *Paphnutij* exemplum ostendit, quod describit Socrates, Sozomenus, Nicephorus & Cedrenus. Accuratio quoq; est censura disciplinæ, quæ à pluribus fit. Nec male Innocentius apud *Gratianum* distinct, 20. c. de quibus. *Facilius invenitur, quod à pluribus senioribus quaritur. Verus enim repromissor ait Matth. 18. v. 20. Si duo aut tres congregati fuerint in nomine meo, ibi ego sum in medio eorum.* Atq; has etiã utilitates exhibet Concilium Apostolicum, in quo 1. conversorum Phariseorum erronea opinio de justificatione rejicitur, 2. Scortatio, quam Gentes pro peccato non habebant, vetatur, & deniq; de adiaphoris, quæ sunt comestio idolothytorum & sanguinis ac suffocati, disponitur. Sic in Concilio Nicæno *Arrii*: in Constantinopolitano *Macedonij*, in Ephesino *Nestorij*, in Chalcedonensi *Eutychetis* hæresis damnatur. Videtur his, quæ diximus, obstare Nazianzeni autoritas, qui in Epistol. ad Procopium. 42. sic scribit: *Ἐγὼ μὲν ἴστας, εἰ δεῖ τὰ ληθῆς γρηγορεῖν, ὡς πᾶν ἅπαντα σύλλογον φεύγειν ἡπισκόπων, ὅτι μηδεμιᾶς συνόδου τέλει εἶδον χρεῖσιν, μηδὲ λύσειν κακῶν μᾶλλον ἐχρηκίας ἢ προσθήκην &c.* Ego vero si vera scribere oportet, ita animo affectus sum, ut omnia episcoporum concilia fugiam: quoniam nullius concilij finem latum faustumq; vidi, nec quod depulsionem malorum potius quàm accessionem & incrementum habuerit. Sed hæc Nazianzeni verba non simpliciter & absq; omni restrictione sunt accipienda. Nam 1. loquitur de

Socrat. lib. 1. c. 8.
Sozom. lib. 1. c. 22.
Niceph. lib. 8. c. 19. Sed in Synop.

C

tur de

tur de Conciliis *qua ipse vidit*, hoc est suo tempore celebratis, ubi plurimum
 quassata fuit ab hæreticis Ecclesia. 2. infelicitas *eventuum vel est per se, vel per
 accidens, vel simplex & absolutè talis, vel secundum quid*. Alia enim Concilia
 tempore Nazianzeni exitum per se in felicem habuerunt & simpliciter, quia
 celebrabantur ab Arrianis, & Acacianis, blasphemias suas magis magisque
 propagantibus. 2. quædam fuerunt quidem orthodoxa, sed finem ut propo-
 fuerunt apud omnes adeo feliciter obtinere non potuerunt, tum propter
 consultantium divisiones: tum propter potentiam & multitudinem ad-
 versariorum, jactantium multitudinem Symbolorum, quibus etiam
 Imperatores subscribebant & orthodoxos persequentium, nec non contra-
 rias, easque multo plures synodos celebrantium. Ita *Sardicense* Concilium fuit
 orthodoxum & pro *Athanasio*, ad quod tamè pauci orientales advenerunt, & co-
 postea non expectato Concilij sine discesserunt, & cum aliis synodum *Phi-
 lippoli* in Thracia instituerunt Sardicensi oppositam.
 Et I Quædam denique concilia tempore Nazianzeni in substantia doctrinæ
 orthodoxæ confirmanda salutarem eventum habuerunt, ita tamen ut in cir-
 cumstantiis quibusdam disciplinæ, & quoad episcopatum administratio-
 nem dissensiones extiterint, atque ita vel aliquorum saltem *κακῶν* non *λύσις*,
 sed *περὶ θήκη* fuerit subsequuta. Quare vero hoc? Causam expressè addit Na-
 zianzenus fuisse *φιλοεικίαν* & *φιλαρχίαν* consultantium. Contigit hoc
 ipsum in *Constantinopolitano*, quod alterum œcumenicum fuit, Concilio.
 Nam in eo quidem veritas cælestis de divinitate Spiritus sancti feliciter af-
 ferta est, & Macedonianis causa cadentibus obtinuit. Non tamen defuerunt
 contentiones & litigia in eligendis episcopis. Nam de sententia quidem Im-
 peratoris Nazianzenum, qui magno cum fructu Constantinopoli docuerat,
 & *ὁρθοδοξίαν* ab hæreticorum strophis vindicaverat, multorum suffragiis
 dignus judicatus est, qui ad sedem episcopalem eveheretur. Sed postea ad-
 venientes *Aegyptij* & *Macedones* episcopi electionem non tantum *Flaviani*,
 loco *Meletij* Antiocheni episcopi, qui in Concilio mortuus erat, jam ab aliis de-
 signati, verum & *Nazianzeni* improbarunt & *Maximum* quendam Cynicum
 & Apollinaristam substitutum voluerunt. Qua occasione Nazianzenus paci-
 publicæ consulens, ut ex ipsius apud *Theodoretum* oratione videre est semet epi-
 scopatu abdicat ac privatam vitam, quam tum natura sua tum maxime jam
 ætate confectus, amabat, eligens in prædium paternum *Arianzum* se recipit.
 Atque inde ad Procopium principem, cum ab eo ad synodum vocaretur rescri-
 bit, se prorsus secum constituisse ad nullam episcoporum synodum venire,
 quia viderit in iis vulnera Ecclesiæ potius exulcerari quam sanari ob conten-
 tiones & ambitionem consultantium: tum ut in sola precum securitate &
 communicatione tranquillus & quietus viveret. Non ergo simpliciter & eo-
 dem modo de omnibus conciliis hæc sunt accipienda, quæ certarum con-
 ditionum respectu protulit Nazianzenus. Nam certè multa
 in V. T. concilia salutarem exitum habuerunt, ut id quod à Davide,
 Ezechias

Ezechia & Josia convocatum esse diximus, liquido demonstrat. Sic in N. T. magno Ecclesie bono celebratum fuit concilium Apostolorum Act. 15. & quod jam ante Nazianzeni tempora coactum fuerat Nicænum 1. ubi Christi divinitas feliciter, explosa hæresi Arriana, fuit defensa. Sane verò quæ est Diaboli semper Zizania spargentis rabies, etiam felicissimè peractis Conciliis, tamen repullulant hæreses. Sed id non concilio tribuendum, verùm hominum malitiæ. In Nicæno concilio quam fortunata omnium concordia auspiciis Constantini Magni inita est, ut Imperator propterea impendio gavisus & hanc quasi secundam victoriam nactus, *Ἐπιπέδιον ἐορτήν* festum triumphale celebravit. Euseb. de vit. Consta. Mag. lib. 3. c. 13. Sed enim postmodum iterum dissensiones & contentiones integratæ sunt ut graviter acqueritur Hilarius ad Constantiū Cæsarem: *Consequi nobis sumus invicem post Nicæni conventus synodum, nihil aliud quam fidē scribi: dum in verbis pugna est: dum de novitatibus questio est, dum de ambiguis occasio est, dum de autoribus querela est: dum de studiis certamen est: dum alter alteri anathema esse cepit, prope jam nemo Christi est.* Num verò hanc miscellæ religionis & confusæ disciplinæ maculam ipsi Concilio Nicæno imputabimus, quo nullum post Apostolorum tempora augustius est celebratum? Deniq; si Ecclesie omnino non essent proficua concilia, Imperator Justinianus non jussisset statim in singulis provinciis concilia bis in anno celebrari: frustra item Theodosius Junior, Martianus, Carolus Magnus, & alij pij imperatores synodos indixissent. Quare si in nomine Christi conventus tales instituantur & juxta verbum DEI, ommissis contentionibus *ὁμοθυμαδὸν* de controversiis dispiciantur, etiam Augustini puncto: *Conciliorum in Ecclesia DEI saluberrima est auctoritas.*

Novell. 123.

August. ep. 118.

Non tamen simpliciter sunt necessaria Concilia. XXVII.

Non sunt necessaria necessitate divini mandati, quia nusquam de iis in specie mandatum expressum in scripturis extat. 2. non etiam simplice necessitate medij, quia sola scriptura est medium ordinarium & necessarium avertendi hæreses. Sunt autem necessaria *necessitate expedientie*, ut vocant, hoc est, ut finis, qui à Christianis singulatim ex scripturis haberi potest, ab iisdem conjunctim per unicum illud controversiarum decidendarum principium, scripturam melius acquiratur. Alias consequens foret, sine conciliis neminem hæreticorum & pacis Ecclesiasticæ turbatorem posse confutari, cum tamen contrarium diversæ temporum periodi sæpissimè docuerint. Fuerunt Apostolorum, illosq; subsequen-
tium ætate sæctæ plurimæ 1. Cor. 11. 19. in primis Simon Magus Act. 8. (Omnium in N. T. hæreticorum ex sententia Eusebij *παλιῆ καὶ ἀνωμαλῶς*) Hymeneus & Alexander 1. Timoth. 1. Euseb. lib. 5. 20. Phygellus & Hermogenes 2. Timoth. 1. v. 15. Philetus 2. Timoth. 2. cap. 14. 2. 17. Nicolaitæ Apocal. 2. 6. Diotrephes *φιλοπεριεργῶν* 3. Joh. v. 9. Menander, præterea Ebionæi, Cerinthiani, Saturniani, Basilidiani, &c. & omnes tamen citra.

men citra synodorum subsidium verbi divini gladio validissimè sunt jugu-
lati. Neq; enim veritatis efficacia simpliciter ex numero & multitudine
suffragiorum æstimanda. Imo & duobus vel tribus Christus præsentiam pol-
licetur in nomine suo congregatis *Matth. 18. 6. 20.* Siquidem in ore duorum
aut trium consistit omne verbum, ibidem v. 16. Deut. 19. 15. Ineptè ergo
Bell. lib. 1. *Bellarminus* & præter rationem quædam concilia, nimirum particularia,
Conc. cap. 1. simpliciter ait esse necessaria.

CAPUT QUINTUM.

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ.

XXVIII. *I. Autoritas Conciliorum dependet à scripturâ.*

Jesuita docet quod in decretis Conciliorum, Pontificis authorita-
Bell. lib. 1. te comprobatis, omnes oporteat simpliciter acquiescere, ita ut nulli ea
cap. 3. 4. in dubium vocare fas sit, aut ad scripturæ amussim examinare.
Verum enimvero concilij omnis etiam sanctissimi definitio non est præ-
toria, sed tantum declaratio & indicium ejus, quod DEUS judicat & jubet
credere ac facere: multo minus est absoluta: Ea enim soli DEO competit,
cujus est præscribere fidei & vitæ normâ, ita ut nulli aliter fas sit credere, aut
agere. Unde plusquam hyperbolicum est elogium, quod *Gregorius ep. 24. lib. 1.*
Regist. tribuit quatuor conciliis primis Oecumenicis, fatendo se ea suspicere,
ac venerari, sicut *Evangelij quatuor libros.* Idq; etiam in jure Canonico dist. 15.

Bell. lib. 2. repetitur; cui suis distinctiunculis frustra conatur Bellar. *σφὸν φάσανον*
de conc. c. 12. parare. Pulchrè Augustinus ad Maximinum Arrianorum Episcopum. *Nec ego*
August. *Nicenum tibi, nec tu debes Ariminense mihi, tanquam præjudicaturus proferre*
3. Contra *concilium. Nec ego hujus autoritate, nec tu illius detineris. Scripturarum au-*
Maximinū *toritatibus, non quarumcunq; propriis, sed utriq; communibus testibus res cum re,*
cap. 14. *ratio cum ratione concertet.*

XXIX. *II. Quare omnia concilia, nisi ei simul immédia-
ta Dei inspiratione præditi intersint, errare possunt.*XX. *III. Etiam Oecumenica.*

Exempla eorum conciliorum, quæ errarunt vel in substantiâ dogmatum,
Bell. lib. 1. vel certè in circumstantiis politicæ Ecclesiasticæ, exhibent tum sacra, ut 2. *Reg.*
cap. 12. 16. 6. 11. *Job. 19. 6. 22.* tum passim Ecclesiastica historia. Nec veritatis auto-
ritatem Conciliis comprobatio Pontificis conciliat, ut vult Jesuita.

XXXI. *IV. Concilij legitimi autoritas, licet humana sit,
major tamen, quam ullius hominis est.*XXXII. *V. Etiã Romani Pontificis, si vel Episcopi veri nunquam
obiret, multò vero magis jam, cum Antichristus est.*

Bell. lib. 2. Tota autem Disputatio, qua Bellarminus Papam supra Concilia extollit,
cap. 13. partim nugivendula est, & τὸ ἐναρχῆν petit, partim blasphema, & regali
atq; insignia Christi propria, filio isti perditionis communicat.

F I N I S.

Gratia tibi Domine Jesu.

Aug VI 46(1)

ULB Halle 3
003 143 333

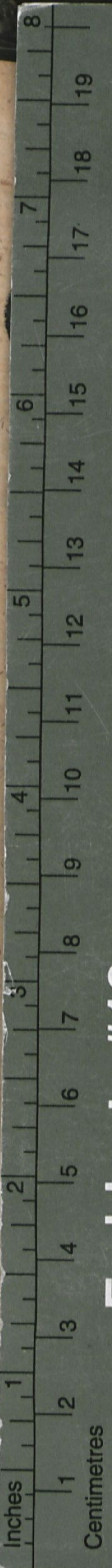
82

Reha

US 17

B.I.G.

Farbkarte #13

125.

ILIIIS

i Bellarmini

e materia

TIO

ÖPFFNERO,
PP.

HILSCHERO,
ilefio.

arii horâ 7.
C. X X.

Thomæ Schüreri,
s LANCKISCH.

